

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ

ORDIN

10/15.05.2021

or. Chișinău

Nr. *100*

**Cu privire la aprobarea Politicii
antifraudă și anticorupție a ANOFM**

În conformitate cu prevederile Legii nr.82 din 25.05.2017 privind integritatea, Legii nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern și, în scopul implimentării și dezvoltării sistemului de control intern managerial conform Standartelor naționale de control intern în sectorul public aprobat prin Ordinul ministerului finanțelor nr.189 din 05.11.2015, în baza prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.990 din 10.10.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă,

ORDON:

1. Se aprobă *Politica antifraudă și anticorupție a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (anexa nr.1).*
2. Șefii direcțiilor/secțiilor/serviciilor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, inclusiv a subdiviziunilor teritoriale vor asigura punerea în aplicare integrală a prevederilor documentului menționat, din momentul semnării prezentului ordin.
3. Direcția resurse umane va aduce la cunoștință tuturor angajaților prevederile documentului menționat și vor asigura aducerea la cunoștință noilor angajați la momentul angajării.
4. Controlul asupra respectării prevederilor prezentului ordin mi-l asum.

Director

Raisa DOGARU

POLITICA
antifraudă și anticorupție
a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă

I. SCOPUL POLITICII ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE

1. Politica antifraudă și anticorupție (în continuare Politica) a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (în continuare ANOFM) are scopul de a crea și dezvolta un mediu instituțional intern, care să favorizeze inhibarea fraudei și corupției prin responsabilizarea personalului de a contribui la consolidarea acestui mediu prin sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a consecințelor de fraudă și corupție. Obiectivele primordiale fiind, dezvoltarea integrității, a responsabilității, a transparenței și a rezistenței față de riscurile de corupție. Asigurarea unui proces decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile, precum și protejarea libertăților fundamentale în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale.
2. Politica antifraudă și anticorupție conține clarificări, prin care angajaților ANOFM le este interzisă orice activitate ilegală în beneficiul personal sau al instituției, obținut ilegal sau imoral, oferind, totodată, un mediu adecvat angajaților și persoanelor din exterior de a raporta/comunica cazurile de comportament fraudulos, corupt, infracțional și asigurarea că activitățile frauduloase suspectate vor fi pe deplin identificate și investigate.
3. Prezenta Politică, de asemenea, urmează să contribuie la consolidarea și amplificarea activităților de control intern managerial, care să ajute la detectarea și prevenirea fraudei și altor activități ilegale, desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale, de imagine ale ANOFM și intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice ori juridice.

II. DOMENIUL DE APLICARE

4. Prevederile prezentei Politici se aplică fraudelor sau suspiciunilor de fraudă, care implică personalul ANOFM (aparatură centrală și subdiviziunile teritoriale), în raport cu alte entități publice, operatori economici, și/sau alte părți - beneficiarii, în relații interne, de natură financiară și/sau non-financiară.
5. Activitatea de investigare a fraudei/suspiciunii de fraudă va fi efectuată indiferent de subdiviziune, poziția/postul ocupat, de circumstanțe și relațiile cu ANOFM a părții implicate.

III. NOȚIUNI GENERALE

6. *Abuzul* reprezintă o depășire a legalității, este o faptă ilegală, adică exercitarea unui drept împotriva scopului lui economic și social, a legii sau regulilor de conviețuire socială. Reprezintă utilizarea intenționată, necuvenită sau necorespunzătoare a bunurilor, echipamentelor, resurselor entității, inclusiv depășirea împuternicirilor atribuite, în scopul obținerii unor avantaje personale materiale, sau de alt gen.
7. *Abuz de putere sau abuz de serviciu* – folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, care a cauzat daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice ori juridice;
8. *Acte conexe corupției* – acțiuni săvârșite în legătură directă cu actele de corupție: abuzul de putere sau abuzul de serviciu; excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu; legalizarea veniturilor obținute din acte de corupție; însușirea de bunuri; cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau prin abuz de încredere; distrugerea sau deteriorarea de bunuri; protecționismul; falsul în acte publice; falsul în documente contabile;

9. *Conflict de interese* – situația în care persoana ce exercită o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor, exercitarea imparțială a obligațiilor și responsabilităților legale care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative;
10. *Corupție* – utilizare a funcției, contrar legii, în interes privat. În acest sens, utilizarea funcției poate avea loc în cadrul entităților publice sau private, în mod direct de către deținătorul funcției sau indirect de către intermediari, iar interesul privat poate fi propriu pentru deținătorul funcției sau pentru alte persoane. Reprezintă acele fapte limitative reglementate de lege, precum luarea și darea de mită, primirea de foloase necuvenite, traficul de influență etc.; constituie activitățile ilicite desfășurate în scopul obținerii de avantaje materiale sau morale, a unor poziții sociale sau politice înalte. Corupția cuprinde încălcarea normelor referitoare la îndatoririle funcționarului public, precum și neîndeplinirea obligațiilor legale de către persoanele fizice/juridice, având un grad sporit de pericolozitate socială, cu profunde consecințe negative asupra întregului sistem social. Este acea faptă ilegală care afectează exercitarea normală a funcției și care impune subiectul la diverse forme de acte de corupție și comportament corupțional.
11. *Corupere pasivă* - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.
12. *Corupere activă* - promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.
13. *Delapidare* – constă în însușirea, folosirea sau traficarea de către un funcționar, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau administrează;
14. *Exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu* – reprezintă o faptă infracțională comisă de o persoană publică, prin folosirea intenționată a situației de serviciu, cu cauzarea daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, pasibilă de răspundere;
15. *Factor de risc* – circumstanță de orice gen care permite, încurajează, provoacă apariția manifestărilor de corupție în cadrul entității publice sau care le perpetuează. Condiția sau împrejurarea particulară care influențează gradul de risc, contribuind la apariția unui anumit eveniment sau la producerea unei acțiuni ori oferind oportunitatea de obținere a unor avantaje sub orice formă;
16. *Factor de risc de fraudă* – evenimente sau condiții care indică stimularea ori presiunea de a comite o fraudă sau care oferă oportunitatea de a comite o fraudă;
17. *Falsul în acte publice* – înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale;
18. *Falsul în documente contabile* – întocmirea sau utilizarea unei facturi ori a oricărui alt document sau înscris contabil care conține informații false, precum și omisiunea cu rea-voință a contabilizării unei plăți, săvârșite în scopul disimilării sau tănuirii unor acte de corupție;
19. *Fraudă* – act intenționat comis prin inducerea în eroare, faptă de înșelăciune săvârșită spre a realiza un profit material prin atingerea drepturilor aduse altei persoane. Orice act ilegal, caracterizat prin înșelăciune, disimulare sau trădare a încrederii, comise de persoane și de entități în scopul obținerii avantajelor financiare, bunurilor sau serviciilor; eschivării de la efectuarea plăților obligatorii, sau garantarea altor avantaje personale ori de afaceri. Frauda presupune inclusiv obținerea la moment sau provocarea pe viitor a unor beneficii sau avantaje necuvenite, ca rezultat al raportării financiare frauduloase, însușirii ilegale de active, neconformității cu actele normative și legislative, știrbirii imaginii și reputației autorității publice;
20. *Frauda internă* - frauda comisă de angajații ANOFM, cât și frauda comisă de angajați care lucrează împreună cu complici externi;
21. *Frauda externă* - frauda comisă de autori externi;

22. *Infrațiune* – faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală;
23. *Integritate instituțională* - integritatea profesională a tuturor angajaților, cultivată, controlată și consolidată de către conducător, precum și toleranța zero la incidentele de integritate admise de aceștia;
24. *Integritatea profesională* – capacitatea angajaților de a-și exercita obligațiile și atribuțiile legale și profesionale în mod onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine, precum și de a-și exercita activitatea în mod imparțial și independent, liber de influență necorespunzătoare și manifestări de corupție, fără vreun abuz, respectând interesul public, supremația Constituției Republicii Moldova și a legii;
25. *Neglijență în serviciu* – neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiințioase față de ele, cauzând daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice ori juridice, indiferent de scop;
26. *Tănuire* – prezentarea intenționată de către angajați a datelor neautentice;
27. *Triunghi al fraudei* – o combinație din 3 elemente bine definite care generează producerea fraudei. Acestea sînt:
- Motivația sau presiunea* – evenimente care au loc în cadrul entității publice sau în viața unei persoane. Sub presiunea de fraudă necesitățile personale devin mai presus decît etica profesională și necesitățile entității publice. Stimulentul, de regulă, apare dintr-o necesitate financiară semnificativă sau dintr-o problemă, de exemplu: necesitatea de bani, a unui bonus sau păstrarea serviciului. De asemenea, ar putea fi dorința de a ajunge într-o poziție mai avansată în entitatea publică sau de a atinge un standard mai înalt de viață;
- Oportunitatea* – elementul asupra căruia persoana are în mod evident controlul. O activitate nesupravegheată corespunzător va determina ușor posibilitatea fraudei. Oportunitatea este creată de activitățile de control insuficiente (de exemplu: nu există separarea atribuțiilor, managementul prost și/sau beneficierea de funcția ocupată ori autoritatea de care dispune pentru a neglija controalele)
- Conștientizarea sau justificarea* – este o decizie conștientă a unei persoane de a-și plasa necesitățile personale mai presus decît necesitățile altor persoane și/sau ale entității publice și de a justifica decizia respectivă, în mare parte, pentru sine însuși. Conștientizarea consecințelor fraudei este caracterizată la mod general de elementul de anormalitate (contrar regulilor stabilite);
28. *Sistemul de control intern* – sistem organizat și implementat de management și întreg personalul, menit să furnizeze asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor prin:
- eficiența și eficacitatea operațiunilor;
 - conformitatea cu cadrul normativ și regulamentele aplicabile;
 - siguranța și optimizarea activelor și pasivelor;
 - fiabilitatea, siguranța și integritatea informației.

IV. PRINCIPII ȘI INSTRUMENTE

29. Conducerea ANOFM promovează toleranța zero la fraudă și corupție și mobilizează personalul să acționeze în permanență onest, cu integritate și demnitate, să protejeze resursele încredințate, să nu facă abuz de poziția ocupată.
30. Politică și cultura antifraudă și anticorupție este promovată, asigurată de către ANOFM, prin:
- implementarea, dezvoltarea și consolidarea unui sistem eficace de control intern managerial;
 - asigurarea securității păstrării bunurilor materiale;
 - securizarea accesului la sistemele informaționale;
 - asigurarea transparenței activităților derulate;
 - evaluarea ex-ante a procedurilor de achiziții publice, a tranzacțiilor cu risc major de fraudă;
 - segregarea sarcinilor, consolidarea supravegherii activităților ce implică riscuri majore; implementarea procedurilor de control adecvate proceselor, inclusiv utilizarea principiului „patru ochi”;

- instituirea managementului funcțiilor sensibile;
- stabilirea Politicii adecvate de recrutare a personalului;
- promovarea principiilor de conduită etică, asigurând formalizarea regulilor de comportament;
- managementul riscurilor de fraudă;
- sesizarea organelor abilitate, în cazul constatării faptelor de fraudă;
- investigarea internă a oricăror semnalări de fraudă/suspiciune de fraudă (anonime sau în alt mod), dacă acestea conțin suficiente probe sau detalii privind fraudă comisă sau presupusă;
- luarea în considerare dacă au existat erori de supraveghere (control) și aplicarea măsurilor disciplinare responsabililor de comiterea erorii care a condiționat fraudă;
- asigurarea sancționării faptelor de fraudă comise, întreprinderea măsurilor pentru recuperarea oricăror pierderi rezultate din fraudă, inclusiv, printr-o acțiune civilă, în cazul constatării faptelor de fraudă;
- asigurarea transparenței Politicii antifraudă și anticorupție, cu plasarea acesteia pe pagina web a ANOFM, cu acces nerestricționat pentru utilizatori;
- raportarea imediată a cazurilor de fraudă/suspiciuni de fraudă, în sensul prezentei politici, conducerii ANOFM, utilizând tot spectrul de canale de comunicare.

V. MANAGEMENTUL RISCURILOR DE FRAUDĂ ȘI DE CORUPȚIE

31. Managementul riscurilor de fraudă și de corupție este parte integrantă a Managementului riscurilor ANOFM și constituie un instrument pro-activ de prevenire a fraudelor și manifestărilor de corupție în activitatea ANOFM, precum și de asigurare a climatului de integritate instituțională și profesională prin evaluarea vulnerabilităților și implementarea măsurilor anticorupție.
32. Angajații ANOFM trebuie să evite situații în care interesele proprii să intre în conflict cu funcțiile exercitate, fie că conflictele sunt reale, potențiale sau susceptibile să apară. Frauda poate determina pierderi financiare, perturbarea activității precum și afecta reputația. Pentru a gestiona adecvat aceste riscuri este importantă și necesară consolidarea continuă a proceselor de activitate, procedurilor aplicabile și sistemelor de control intern existente. La luarea deciziilor trebuie să se țină cont de posibilele riscuri financiare, operaționale și reputaționale, asociate activității respective.
33. Procesul de gestionare a riscurilor de fraudă și corupție are scopul de a permite conducerii ANOFM și managerilor operaționali să identifice elementul de nesiguranță privind atingerea obiectivelor stabilite și riscul asociat acestuia, astfel încât să aibă oportunitatea de a spori capacitatea de a adăuga valoare, de a oferi servicii economice, eficiente și eficace.
34. Gestionarea riscurilor de fraudă și corupție implică 3 acțiuni:
- Identificarea riscurilor aferente obiectivelor la nivel de ANOFM/subdiviziune și la nivel de procese/activități;
 - Evaluarea riscurilor prin estimarea impactului și probabilității producerii acestora;
 - Stabilirea măsurilor de control a riscurilor, care urmează a fi întreprinse.
35. La prezenta Politică se anexează o listă neexhaustivă a celor mai frecvente riscuri de fraudă și corupție, ce poate fi actualizată, la necesitate.

VI. DETECTAREA, INVESTIGAREA ȘI RAPORTAREA FRAUDELOR/SUSPICIUNILOR DE FRAUDĂ

36. Detectarea fraudelor se realizează prin recepționarea informației din diferite surse, cum ar fi:
- lădița poștală,
 - audiență,
 - scrisori,
 - telefonul de încredere,
 - poșta electronică,
 - controale, inspecții etc.

37. Toate sursele de informare trebuie să fie accesibile atât pentru angajații ANOFM cit și persoanele din exterior, care au motive să sesizeze fraude/suspiciuni de fraudă.
38. Orice fraudă, care este detectată sau suspectată, trebuie să fie înregistrată într-un registru intern și raportată imediat conducerii ANOFM. În cazul în care vor exista argumente temeinice, conducerea va dispune inițierea procesului de investigare a fraudei;
39. În vederea inițierii procesului de investigare, se instituie un grup de investigare a fraudei. Componenta nominală a grupului de lucru pentru investigații și limitele de împuternicire se stabilesc prin Ordinul directorului.
40. În scopul aplicării eficiente a Politicii și facilitării procesului de investigare, personalul ANOFM este încurajat să semnaleze fraude/suspiciuni de fraudă, dacă dispun de astfel de informații. Mesajele-semnal cu privire la fraude/suspiciuni de fraudă vor fi transmise prin cutia poștală disponibilă în sediul ANOFM, prin poșta departamentală ori prin alte surse.
41. Periodicitatea și modul de accesare a informației de semnalare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă, colectată în cutia poștală a ANOFM, vor fi stabilite în mod de lucru de către directorul ANOFM.
42. Angajatul ce a semnalat o fraudă/suspiciune de fraudă este în drept să rămână anonim. Important este ca informația raportată să fie exactă, cu referințe detaliate cum ar fi: persoana(ele) implicată(e); fraudă/suspiciunea de fraudă comisă/posibilă de a fi comisă, locul/timpul, alte informații utile.
43. Semnalele care nu vor conține suficiente probe sau detalii privind fraudă comisă sau presupusă, Informațiile nefondate, fără indicii concrete și dovezi obiective nu vor putea fi examinate.
44. Rezultatele investigației vor fi raportate directorului ANOFM de către Președintele grupului de lucru de investigație printr-un raport semnat de către toți membrii.
45. Deciziile cu privire la aplicarea corespunzătoare a legislației în vigoare sau sesizarea organelor de urmărire penală vor fi luate de către conducerea ANOFM cu asistența subdiviziunii juridice.
46. Subdiviziunea juridică va monitoriza examinarea materialelor remise, desfășurarea urmăririi penale demarate și deciziile adoptate de organele de drept. În cazul emiterii unei ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale de către organele de drept, subdiviziunea juridică va solicita, după caz, Procuraturii Generale verificarea legalității ordonanței emise.

VII. CONFIDENȚIALITATE

47. Toate informațiile primite/cunoscute cu privire la fraude/suspiciuni de fraudă vor fi tratate în mod confidențial.
48. Confidențialitatea informației aferentă actelor frauduloase raportate este importantă pentru a evita deteriorarea reputației persoanelor suspectate, ulterior găsite nevinovate.

VIII. RESPONSABILITĂȚI

49. Conducerea ANOFM este responsabilă de stabilirea și menținerea unui sistem de management financiar și control eficient, pentru asigurarea conformității cu legislația și reglementările în baza cărora să prevină fraudă/corupția.
50. Sarcina Conducerii este de a elabora și implementa măsuri eficiente de prevenire a acțiunilor sau omisiunilor ce pot prejudicia fondurile publice ori pot permite încălcarea legilor și regulamentelor și de a pune în aplicare proceduri adecvate pentru:
 - elaborarea, promovarea și monitorizarea conformității cu legislația, reglementările, politicile, procedurile și alte instrucțiuni și atribuții de conducere financiară și administrativă;
 - elaborarea și implementarea strategiilor pentru prevenirea și detectarea cazurilor de fraudă/corupție;
 - implementarea și testarea măsurilor de control pentru prevenirea și detectarea fraudelor;
 - stabilirea și implementarea unor mecanisme clare de raportare a cazurilor de fraudă și corupție de către angajați și părțile externe;
 - raportarea corespunzătoare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă în cazul în care acestea au avut sau pot să aibă loc.
51. Conducătorii subdiviziunilor structurale sunt responsabili de:
 - Implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern pentru a reduce riscul de fraudă;

- Identificarea, studierea cauzelor de fraudă și evaluarea riscului de fraudă ca parte componentă a riscului operațional;
 - raportarea riscurilor ori a cazurilor atestate de fraudă și corupție, în corespundere cu mecanismele interne de raportare a fraudelor/ suspiciunilor de fraudă adoptate.
52. Personalul de toate nivelurile, este obligat să asigure protejarea activelor, utilizarea rațională și eficientă a resurselor, protejarea și menținerea reputației entității, semnalarea cazurilor ori suspiciunilor de fraudă/corupție.
53. În cazul în care angajatul a primit sau i s-a oferit de la terțe părți cadouri sau beneficii de orice natură și oferirea/acordarea lor este legată în mod direct sau indirect de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, acesta este obligat să informeze operativ conducerea, considerând prevederile Codului de conduită al funcționarului public.
54. În contextul politicii antifraudă și anticorupție, rolul subdiviziunii de audit intern este de a:
- a) contribui la descurajarea și prevenirea fraudei prin examinarea și evaluarea, în cadrul misiunilor de audit, a eficacității controlului intern managerial;
 - b) înainta propuneri de soluționare și asista conducerea în procesul de depistare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă cu excepția activității în cadrul Grupului de investigare a fraudelor;

IX. DISPOZIȚII FINALE

55. Prezenta Politică va fi actualizată la necesitate.
56. Prezenta Politică nu substituie legislația în vigoare în domeniul antifraudă și anticorupție.
57. Prevederile Politicii prezente intră în vigoare la data aprobării.
58. Politica antifraudă și anticorupție a ANOFM va fi plasată pe pagina web cu acces nerestricționat pentru toți utilizatorii.

Riscurile de fraudă și de corupție

(listă non-exhaustivă)

- Realizarea atacurilor cibernetice din exterior cu scopul de a afecta disponibilitatea serviciilor informaționale ale entității sau scurgerii/manipularii datelor acestora;
- Acces neautorizat al SIA/ modificarea, eliminarea datelor Manipularea sistemelor informatice, inclusiv, introducerea, modificarea sau eliminarea neautorizată, dar intenționată a datelor informatice;
- Formulare și date contabile eronate Manipularea datelor și / sau a documentelor financiare și contabile (documentele deviază de la formatul standard; conținutul acestora este dubios; circumstanțele în care au fost întocmite documentele creează suspiciuni; inconsecvența datelor din documente și informațiilor disponibile);
- Scurgeri de date confidențiale Evitarea și / sau manipularea măsurilor de securitate, inclusiv divulgarea informației confidențiale și de proprietate;
- Plăți - nejustificate/nefondat;
- Înregistrări contabile false Fals și falsificarea în înscrisurile contabile, inclusiv, lipsă de decență, în manipularea sau raportarea de mijloace financiare (discrepanțe în înregistrările contabile, probe conflictuale sau lipsă, procese necorespunzătoare aferente bugetului);Procese bugetare neconforme
- Facturi false ale agenților economici fictivi. Plata dublă a facturilor;
- Furtul de informații relevante, deturnarea de fonduri, de bunuri sau alte active;
- Abuz de bunuri sociale, echipamente și mobilier, inclusiv de hardware (utilizarea neautorizată a activelor; echipament utilizat în scopuri personale în orele de program sau în afara programului, cum ar fi telefoane celulare, camere digitale, computere, vehicule, instrumente; active fizice susceptibile uzului personal sau redirectionării: clădiri nefolosite sau izolate, terenuri libere, echipament învechit, active abandonate);
- Proces de achiziții cu abateri Falsificarea și manipularea contractelor încheiate (achiziții nejustificate dintr-o singură sursă; prețuri excesive nejustificate; produse achiziționate în număr excesiv; acceptarea calității scăzute și întârzierea/lipsa livrărilor; modificări nedocumentate/frecvente ale contractelor care conduc la majorarea valorii acestora; responsabilul pentru contractare nu depune/nu completează declarația de confidențialitate și imparțialitate; fragmentarea achizițiilor; combinarea contractelor);
- Luarea de mită Corupția cu clienții, înțelegeri secrete între personal și furnizorii de bunuri și servicii, acceptarea de la diverși beneficiari de servicii publice a beneficiilor nemeritate;
- Conflictul de interese (nedepunerea/necompletarea declarației privind conflictele de interese; favorizarea inexplicabilă a unor contractanți; exercitarea unor funcții de conducere de una și aceeași persoană sau de rudele acesteia);
- Favoritism și trafic de influență;
- Abuz de putere;
- Raportare infidelă Ascunderea lipsurilor/pierderilor, sau altor informații importante, prin manipulare cu date/ informații/documente/active/ conturi;
- Influențe necorespunzătoare Șantaj sau constrângeri pentru luarea unor decizii utilizând poziția deținută;
- Discreditația imaginii entității, sau a unor funcții concrete din cadrul entității prin divulgarea unor informații neautorizate.